

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **C. B.**

skazanego z art. 197 § 1 k.k. oraz art. 207 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 lutego 2023 r.,

wniosku złożonego przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej w przedmiocie kosztów zastępstwa prawnego

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k., art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. oraz § 15 ust. 2 w zw. z § 11 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.)

p o s t a n o w i ł:

1. zasądzić od C. B. na rzecz oskarżycielki posiłkowej A. P. kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na kasację;

2. nie uwzględnić wniosku w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

W przedmiotowej sprawie, obrońca skazanego C. B. wywiódł kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 18 maja 2022 r., sygn. akt XI Ka 127/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 30 listopada 2021 r., sygn. akt IV K 333/19 (k. 4-17 akt SN).

Odpowiedź na ten nadzwyczajny środek zaskarżenia złożył zarówno pełnomocnik z wyboru oskarżycielki posiłkowej A. P. (k. 20-25 akt SN), jak i Prokurator Rejonowy Lublin-Północ w Lublinie (k. 26-29 akt SN).

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 17 listopada 2022 r., sygn. akt II K 472/22, oddalił rzeczoną kasację jako oczywiście bezzasadną, obciążając przy tym skazanego kosztami postępowania kasacyjnego (k. 56 akt SN).

W dniu 28 listopada 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej A. P. o zasądzenie od skazanego na rzecz oskarżycielki posiłkowej kosztów postępowania kasacyjnego w kwocie 3.000 zł, obejmujących poniesione przez nią wydatki z tytułu ustanowienia w sprawie pełnomocnika w osobie adw. Ł. L. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym (k. 62-65 akt SN).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie jedynie w części.

Zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k., w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego wyłącznie przez oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na zasadach ogólnych ten, kto wniósł środek odwoławczy. Na mocy art. 637a k.p.k. do kosztów postępowania kasacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach postępowania odwoławczego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Stąd też przywołany wyżej przepis art. 636 § 1 k.p.k. znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie. Z kolei w myśl art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., do kosztów procesu należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Nie ulega zaś wątpliwości, że do uzasadnionych wydatków stron należą koszty zastępstwa adwokackiego powstałe w związku ze sporządzeniem odpowiedzi na kasację. Skoro kasacja obrońcy skazanego C. B. została oddalona, a ww. obciążono kosztami postępowania kasacyjnego, to oczywistym jest, że oskarżycielowi posiłkowemu przysługuje zwrot kosztów zastępstwa prawnego za sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na kasację. Wniosek pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego nie jest jednak zasadny w odniesieniu do wysokości wydatków podlegających zwrotowi.

Zasadnym jest twierdzenie wnioskodawcy, że opłaty za czynności adwokackie określa umowa z klientem, co potwierdza art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o advokaturze (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1184 z późn. zm.). Niemniej jednak, gdy chodzi o zasądzenie na rzecz strony kosztów od przeciwnika procesowego, należy uwzględnić treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.). Tymczasem zgodnie z § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia, opłatę w sprawach niewymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości równej stawce minimalnej. W takim przypadku nie ma znaczenia umowa zawarta przez stronę z adwokatem, albowiem wskazany przepis w sposób bezwzględny określa górną granicę wchodzących w skład kosztów procesu uzasadnionych wydatków stron z tytułu ustanowienia obrońcy lub pełnomocnika (por. postanowienie SN z dnia 29 września 2020 r., III KK 36/20, LEX nr 3224731; postanowienie SN z dnia 27 maja 2021 r., IV KK 42/21, LEX nr 3181391; postanowienie SN z dnia 28 lipca 2022 r., II KK 383/21, Legalis). Możliwość ustalenia opłaty w wysokości do sześciokrotności stawki minimalnej, zgodnie z § 15 ust. 3 ww. rozporządzenia, dotyczy jedynie spraw wymagających przeprowadzenia rozprawy. W niniejszej sprawie kasacja obrońcy skazanego C. B. została oddalona na posiedzeniu bez udziału stron, zatem zastosowanie będzie miał przepis § 15 ust. 2 cyt. rozporządzenia nakazujący ustalenie opłaty w wysokości równej stawce minimalnej.

Zważyć należy, że w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie brak jest określenia stawki wynagrodzenia za sporządzenie „odpowiedzi na kasację”. Dlatego też, respektując brzmienie § 20 ww. rozporządzenia, który nakazuje wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustalać przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju uznano, że zastosowanie znajduje tu przepis § 11 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia, określający stawki minimalne przewidziane dla czynności m.in. sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji (zob. postanowienie SN z dnia 26 czerwca 2019 r., IV KK 372/18, LEX nr 2686036; postanowienie SN z dnia 29 września 2020 r., IV

KK 603/19, LEX nr 3276326; postanowienie SN z dnia 22 marca 2021 r., IV KK 574/20, LEX nr 3149735).

W tym stanie rzeczy, należało zasądzić od skazanego na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na kasację. Stanowisko to implikowało wydanie rozstrzygnięcia o nieuwzględnieniu wniosku pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej w pozostałym zakresie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.